

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2022/26335-5
Saksbehandler: Karen Følgesvold Bratset
Avdeling: Fylkesdirektør

Næringsstrategi. Drøftingssak konkrete forslag

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Vestlandsrådet

Sammendrag

Veien videre for arbeidet med næringsstrategien handler om å organisere arbeidet, konkretisere tiltak, og formidle budskapet. Det finnes allerede en rekke rapporter om næringslivet på Vestlandet som inneholder konkrete forslag til tiltak. Ved å diskutere forslag, og finne enighetpunkter, kan Vestlandsrådet komme videre i arbeidet med å utforme det politiske budskapet. Saken inneholder forslag som er hentet fra Agenda Vestland sin Vestlandsmeldinga 2021.

Fylkesdirektørens innstilling

Saken legges frem til drøfting

Håkon Schwalb
kst. fylkesdirektør

Karen Følgesvold Bratset
Prosjektleder Vestlandsrådet

Bakgrunn for saken

Det finnes mange analyser av utviklingsmulighetene på Vestlandet, med vurderinger av barrierer og tiltak som er viktige for å sikre videre utvikling. Eksempler på disse er Vestlandsscenarioene, Vestlandsmeldinga, m.fl.

Problemstilling

Vestlandsrådet hadde på et møte september 2021 «Vestlandsmeldinga 2021» som en sak til orientering. Dette er en melding som peker på en rekke tiltak for å styrke næringsutviklingen på Vestlandet. Ønsker Vestlandsrådet å jobbe aktivt med den, diskutere de konkrete innspillene og se hva man tverrpolitisk kan bli enige om, og spille det inn videre i nasjonale prosesser? Arbeidsmåten Vestlandsrådet velger for å diskutere konkrete innspill er også relevant for hvordan forslag fra næringsforumet/ partnerskapsmodellene skal behandles, avhengig av valgt modell.

Saksopplysninger

Noen av tiltakene det pekes på i Vestlandsmeldinga 2021 (utarbeidet av Agenda):

Virkemiddelapparat

1. Bedriftene må oppleve mer veiledning i møte med virkemiddelapparatet.
2. Gjennomføre en reform av virkemiddelapparatet for å sikre at Norge har effektive virkemidler for skalering og industrialisering av næringene der Norge har særlige fortrinn.
3. De ulike programmene i virkemiddelapparatet må tilpasses mer til den enkelte bedrift, heller enn at næringslivet må gjøre tilpasninger for å treffe virkemiddelapparatets programmer.
4. Klyngene er for silodelt. Virkemiddelapparatet bør stimulere til innovasjoner mellom klynger, og rettes inn mot å få ressursene til å møtes.
5. Stimulere til kunnskaps- og kompetanseutvikling i bedriftene. I virkemiddelapparatet er det en overvekt av virkemidler for FOU-aktiviteter, mens det er særdeles få virkemidler som er rettet mot utdanning og kunnskapsutvikling i bedriftene. Ordningen med nærings-ph.d. er unntaket.

Kompetanse

6. Praktisk kompetanse må bli normalen igjennom hele utdanningsløpet fra videregående og inn i høyere utdanning. Fagbrev må i langt større grad kombineres med generell studiekompetanse. Igjennom et nært samarbeid med næringslivet kan universiteter og høyskoler utvikle sine studietilbud med større vektlegging av anvendt kunnskap. TAF (tekniske allmennfag) utdanning, og YSK (yrkes- og studiekompetanse) løpene, er eksempler på type utdanninger som må utvides og styrkes.
7. Innføre en nasjonal ordning der fylker mottar statlig støtte per elev på TAF/YSK-utdanning tilsvarende merkostnaden for disse utdanningene.
8. Elever som har valgt å kombinere fagbrev med generell studiekompetanse må gis et fortrinn ved inntak til høyere utdanning.

9. Større bedrifter bør kunne få status som bedriftsuniversiteter, etter samme modell som Universitetssykehus, der bedriftene får en formell rolle i kvalifiseringen av studenter og praksis inngår i utdanningen.
10. Forskningsinnsatsen må i større grad rettes mot de sterke internasjonale kompetansemiljøene vi har innenfor de sterkeste klyngene i Norge.
11. Gründere har behov for tilførsel av vekstkompetanse i tillegg til vekstkapital – med andre ord investorer som kan hjelpe dem med forretningsutvikling, nettverksbygging og internasjonalisering. Vekstkompetanse, eller kommersialiseringskompetanse, er det større mangel på enn kapital. Dette må virkemiddelapparatet tilrettelegge for.
12. Bidra til å øke antall lærlingplasser, og øke økonomiske bevilgninger til anskaffelser av moderne utstyr til yrkesfagutdanningene. Man bør vurdere ordninger der bedrifter kan avskrive utstyr raskere ved å gi det til en yrkesskole.
13. Det innføres en rettighetsbasert ordning der bedriftene får mulighet til å skrive av investeringer i kompetanseutvikling i virksomheten på lik linje med investeringer i fysisk produksjonsutstyr.

Infrastruktur

14. Mangel på tilstrekkelig nettkapasitet i vår region kan bli en barriere for utvikling av ny industri i landsdelen vår. En forutsigbar politikk for kraftutvikling, og satsing på utbygging av sterkere nettkapasitet er derfor kritisk for å sikre arbeidsplasser og verdiskaping på Vestlandet.

Innkjøpsmakt

15. Kommuner, fylkeskommuner og staten må i større grad ta i bruk innovative anskaffelser for å stimulere til ny grønn næringsutvikling. I dag er det ofte et for ensidig søkelys på best mulig kvalitet til lavest mulig pris, og mindre fokus på hvordan offentlige innkjøp kan bidra til innovasjon og næringsutvikling.

Rammevilkår

16. Raskt få opp et hjemmemarked som gir nok volum til å etablere produksjon i skala og kommersialisere teknologi, det er avgjørende for at Norge skal vinne andeler globalt. Ordninger som bidrar til å redusere prisdifferansen mellom «grått» hydrogen og «grønt/ blått», er nødvendige. Offentlig støtte til utvikling av infrastruktur være viktige tiltak for å skape et hjemmemarked.
17. Bidra til å skape et utviklet Venture-kapitalmarked, gjerne ofte omtalt som risikokapital. Virksomheter som er gitt støtte i en tidlig etableringsfase av Innovasjon Norge, mangler i dag Venture-kapital når det neste steget skal tas.
18. Vekstkapital og vekstkompetanse. Det å komme i kontakt med de riktige aktørene er helt sentralt for virksomheter på Vestlandet sin evne til å skalere. En større del av ressursene i virkemiddelapparatet må derfor også kanaliseres i denne retningen.

Fylkesdirektørens anbefaling

Vestlandsrådet vurderer om det er forslag partiene kan enes om.

Konklusjon

Vestlandsrådet har et felles ansvar for å løfte frem enighetspunktene i relevante forum i alle partier.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.